

DÉLMAGYARORSZÁG

AZ MSZMP SZEGED VÁROSI BIZOTTSÁGÁNAK LAPJA

74. évfolyam

144. szám

1984.

június 21.

csütörtök

Ara:

1,40 forint

Az országgyűlés nyári ülészsaka

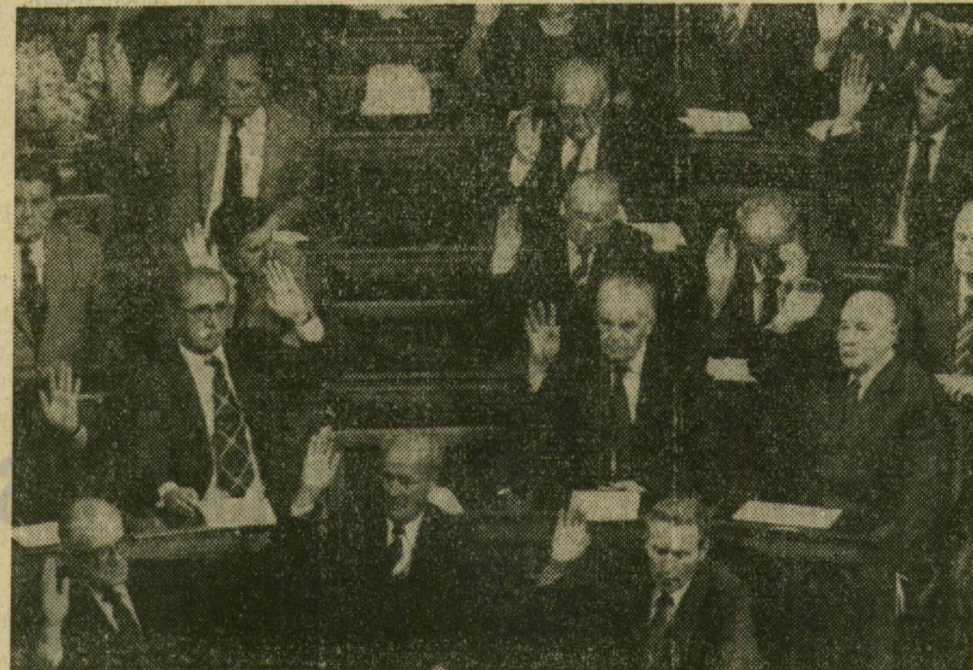
Elemezték és elfogadták a tavalyi költségvetés végrehajtását — Hazánk kereskedelmi politikájáról

Szerdán délelőtt 10 óra-kor a Parlament üléstermében megkezdődött az országgyűlés nyári ülészsaka. Legfelső törvényhozó testületünk fórumán megjelent Losonczy Pál, az Elnöki Tanács elnöke, Kádár János, az MSZMP Központi Bizottságának első titkára, Lázár György, a Minisztertanács elnöke.

Az ülészsakot Apró Antal, az országgyűlés elnöke nyitotta meg. Kegyeletes szavakkal emlékezett meg a legutóbbi ülészsak óta elhunyt dr. Boza József képviselőről, a Bács-Kiskun megyei képviselőcsoport vezetőjéről, az Állampolitikai Célgazdaság igazgatójáról, aki 1975 óta volt az országgyűlés tagja. Emléket az országgyűlés jegyzőkönyvében örökítette meg, s az ülészsak résztvevői egyperces néma felállással rótták le kegyeletüket.

Ezt követően az országgyűlés tudomásul vette a Népköztársaság Elnöki Tanácsának jelentését a tavaszi ülészsak óta végzett munkáról, és döntött a mostani tanácskozás napirendjéről.

1. A Magyar Népköztársaság 1983. évi költségvetésének végrehajtásáról szóló törvényjavaslat;

Határozathozatal: szavaznak a képviselők

2. A külkereskedelmi miniszter beszámolója a külkereskedelemlről szóló, 1974.

évi III. törvény végrehajtásáról.

Ezután az elfogadott napirendnek megfelelően Hetényi István pénzügyminiszter és Veres Péter külkeres-

kedelmi miniszter tartotta meg expozéját.

Az országgyűlés nyári ülészsaka — amelyen Apró Antal, Péter János és Cserey Ferencné felváltva elnököltek — befejezte munkáját.

Hetényi István expozéja

A költségvetési politika céljait a gazdaságpolitikában megfogalmazott közös nemzeti gazdasági célok: az egyensúlyi viszonyok erősítése és az életkörülmények megőrzése, lehetővé tétele határozta meg. A zárszámadó törvényjavaslat azt mutatja, hogy tavalyi munkánk eredménnyel zárult, jócskán van azonban tanulság, javítanivaló — mondotta bevezetőjében a pénzügyminiszter.

Az elmúlt évben elért gazdasági fejlődés számszerűsége tekintve nem volt látványos, de az adott nemzetközi politikai és gazdasági környezetben — amikor kor tucatjával találhatók országok, ahol magas a munkanélküliség, széles tömegek élnek létbizonytalanságban, adósságok átütését kellett kéri — a mi politikánk méltán kapott nemzetközi elismerést, és belső támogatást itthon, a legszélesebb tömegek részéről. A nemzetközi pénzügyi helyzet kedvezőtlen maradt, és a protekcionizmus, a diszkrimináció nem csökkent. Ezek a feltételek és saját munkánk gyengeségei egyaránt hozzájárultak ahhoz, hogy bár a két alapvető célt elértük, az ezt alátámasztó gazdasági folyamatban nem tudtuk a tervezett teljesítményt mindenütt elérni. Az export például elmaradt az előirányzattól. A nemzeti jövedelem, amelyre kihatott a tavalyi súlyos aszály, alig növekedett.

A cserearányok romlása, kötelezettségeink teljesítése nem tette és teszi elkerülhetővé a nemzeti jövedelem belső felhasználásának mérséklését. A lakosság összes fogyasztása szerény mértékben növekedett, és meghaladta a tervezett színvonalat is. Az egy főre jutó reáljövedelem egy százalékkal, a névleges jövedelem nyolc százalékkal nö-

vekedett. A fogyasztói ár-színvonal kisebb mértékben nőtt, mint ahogyan azt terveztük.

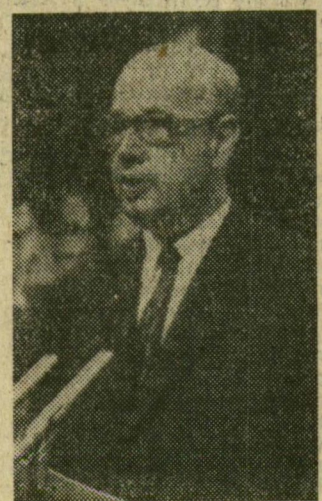
1983-ban a költségvetés összes bevétele 543,7 milliárd forint, kiadása pedig 549,8 milliárd forint volt. A hiány így 6,1 milliárd forint. Ez 4,1 milliárd forinttal kevesebb, mint amennyit terveztünk.

A költségvetési hiányt úgy sikerült csökkenteni, hogy az életkörülményekre ható kiadásokat nem kellett me-
net közben korlátozni. Az egészségügy, a szociálpolitika, az oktatás és a művelődés terén — a szerény lehetőségek ellenére — a kiadások tavaly 7,2 százalékkal növekedtek, ami meghaladja a nemzeti jövedelem növekedését és a tervezett színvonalat is — mondotta Hetényi István.

A lakásgazdálkodás új rendszere nyomán érzékelhetően nőtt a lakosság érdeklődése a sajátlakás-építés iránt — állapította meg a miniszter. Ezt a folyamatot fokozott állami segítségnyújtással támogatjuk.

A továbbiakban kiemelte: az életkörülmények alakulásában elért eredményeinkre büszkék vagyunk, még akkor is, ha ezek kétségtelenül elmaradnak számos jog-
gigénytől. Látni kell azonban, hogy mindaz, amit e téren tettünk, nagy terhet ró a gazdaságra, és azzal a hatással jár, hogy mérséklje a munkából származó jövedelmek arányát az össz-jövedelemen belül, és fekezi a teljesítmények ösztönzésének lehetőségét. Ennek alapján indokolt a juttatási rendszer folyamatos korszerűsítése, amely jobban biztosítja az összhangot a gazdasági lehetőségek és a társadalom igazságérzete között.

A vállalatok gazdálkodását elemezve megállapította: fontosnak tartjuk, hogy

a vállalatok mindenekelőtt saját maguk, saját erejükkel rendezzék pénzügyi hiányaikat. Néhány vállalatnál nagyon felhalmozódtak a gondok: itt a kormány részben már tett és a jövőben is tenni kíván intézkedéseket. A nehéz helyzetbe került vállalatok között szerepel a többség saját erejéből tesz lépéseket az alaphiány megelőzésére vagy megszüntetésére.

A mezőgazdasági dolgozók helytállása, az időben hozott szervezési, pénzügyi intézkedések egyaránt hozzájárultak ahhoz, hogy az aszálykár kedvezőtlen hatásait az üzemek többségében sikerült erőteljesen mérsékelni. Az alaphiányos mezőgazdasági üzemek száma az előző évhez képest még így is több mint százal nőtt, az alaphiány is emelkedett. Nem csupán az aszály okozott gondot, hanem a mezőgazdasági termékek exportárai is: 1983-ban 8 százalékkal csökkentek, és a csökkenés várhatóan az idén sem lesz kevesebb.

Tisztában vagyunk azzal, hogy a súlyos körülmények

és a nemzeti jövedelemben mutatkozó elmaradás nyomán kényszerűen bekövetkező kisebb forrás és az összhangot elősegítő év közti központi intézkedések csökkentik a teljesítményüket nem, vagy csak lassan növelő gazdálkodók mozgásterét.

A miniszter szövege a vállalati szabályozásról, amely egyidejűleg bővítettük és folyamatosan bővítjük az erőforrások mozgósítását, a tartalékok feltárását segítő lehetőségeket. Mint mondom: 1983-ban kísérleteket kezdünk mintegy 100 mezőgazdasági nagyüzemben és 117 ezer főt foglalkoztató 21 építőipari és 9 ipari vállalatnál olyan jövedelem- és keresetszabályozásra, amely a mainál rugalmasabb, és megfelelő adórendszer révén közvetlenebb kapcsolatot teremt a jövedelmek és a bérek között. A kísérletbe bevont szervezetek nagyobb része megfellelt a várakozásnak, az általánosabb jobb eredményeket produkált, és fejlődött belső irányítási, érdekeltégi rendszerük is. A keresetek növekedése ezeknél a szervezeteknél meghaladta az országos átlagot, és az esetek többségében többteljesítményen alapult. A kísérleteket az idén kiegészítve folytatjuk. Most már 380 ezer dolgozót érint a kísérletbe bevont vállalatok száma. A teljesítmények és keresetek alakulását továbbra is figyelemmel kísérjük, és hasznosítani fogjuk a tapasztalatokat a jövő évi keresetszabályozás kialakításánál.

A miniszter ezután időszaki feladatainkról szövege. Mint mondom: a tavalyi év fontos és alapvető eredményei lehetővé, külső körülményeink pedig szükségessé tették, hogy nagyobb de reálisan teljesíthető kö-

(Folytatás a 2. oldalon.)

Barátság

Találkozások, emlékek

Két zászló — a magyar trikolor és a szovjet vörös lobogó — és két dátum — az 1944-es és az 1984-es — vezet be azt a fotódokumentációs kiállítást, amely Budapesten, a Szovjet Kultúra és Tudomány-Házában a Csongrád megyei Barátsági Napok egyik legrangosabb rendezvénye. Már csak azért is, mert épp a felszabadulás 40. évfordulója az a mérföldkő, mely újabb számvetésre készteti a Szovjetunió népeit, köztük testvérmegyienk, Odessza terület és székhelye, a legendás Fekete-tenger melléki város, Odessza lakosait, valamint hazánk népét, köztük a szegedieket is. Két ünnep között rendezik meg a háromnapos programsorozatot. Odesszában nemrégiben emlékeztek a felszabadulás napszerű pillanatára. Mi most készülünk, hogy ősztől a jövő év április 4-ig fölevenítsük felszabadulásunk körülményeit, föltérképezzük a megtett utat. Ennek egyik első állomása a Csongrád megyei Barátsági Napok budapesti programja és a fotódokumentációs kiállítás.

A tárlat tulajdonképpen a történelem két metszetét szembesíti: az 1944-es események főnmaradt, megsárgult fotóit és Csongrád megye mai arculatát. A régi fotógrafiákon láthatják az érdeklődők — tegnap dé-

előtt például a hazánkban vendégeskedő ukrán jégballétagjai — az 1944 októberi szovjet előrenyomulás dokumentumait, a nyilasok által fölrobbantott tiszai hidat, s átkelést a sebesen emelt pontonhídon, majd Szeged városparancsnokát, Hajtovicsot és 1945 május elsejének reményekkel teli képeit. S hogy ezek a remények négy évtizedes kemény munkával valóra váltak, annak bizonyítéka a többi, jórészt színes fotó, melyeken például büszkén feszül a Tisza két partján az új híd, messzire lobognak Algyő fátylalángjai, az éjszakában is világítanak az SZBK világhírű tudományos műhelyei, gazdagon terem a határ, pompáznak az üveg-házak virágosodói, s Opusztaszer történelmi emlékei között élményeket gyűjtenek és újabb feladatokra készülnek a látogatók.

Külön aktualitása van azoknak a fényképeknek, amelyek a két testvérváros, Szeged és Odessza, illetve a két testvérmegye kapcsolatát demonstrálják. A hála-

adás pillantai, a találkozások dokumentumai, a legutóbbi barátsági napok eseményei egy folyamat állomásait jelzik.

Három találkozás — ezt a címet is adhatnám az alábbi soroknak. Éppen tíz esztendője jártam szovjetunióbeli testvérlapunknál, az ungvári Kárpáti Igaz Szó című újságnál. Kísérőm, ki hamarosan barátommá lett, Behun János volt, aki épp akkor érkezett egy hosszú iskoláról. Együtt jártuk a Kárpátok csúcsait, a vidék képzőművészeinek műterméit. Aztán eltelt néhány év, s Leningrádban az első Szovjet-Magyar Barátság Fesztiválon ismét összefutottunk. O akkor Maróthy Lászlónak, a KISZ KB akkori első titkárnak a tolmácsa volt, több szép órát töltöttünk a fehér éjszakák fővárosában. Most Csongrád megyei Barátsági Napokra érkezvén kibotlok a pesti Belváros csodálatos palotájában? Az én János barátomba. A Szovjet Tudomány és Kultúra Házának kulturális osztályvezetőjeként ő a házigazdánk. Elegáns és udvarias, nincs kérdés, amit ne teljesítene, bemutat és konferál, szervez és mindig mosolyog. Mint mondja, még egy évig lesz itt, aztán megy haza, mert ő mégis csak újságírónak valija magát.

Öszülő halántékú férfiak és ifjú diplomások ülnek körül az asztaloknál. A Csongrád megyében élő és dolgozó, Szovjetunióban végzett értelmiségieket hívta meg baráti beszélgetésre a Szovjet Tudomány és Kultúra Házában működő volt szovjet ösztöndíjasok klubja. V. I. Vasziljev, a ház igazgató-helyettese „természetesen” oroszul mondta el tájékoztatóját. S azt követően oroszul idézték emlékeiket a jelenlevők is.

A rendezés szeszélye folytán nem messze került egymáshoz a gyermekrajzkiállítás néhány darabja és az a tábló, amely Kádár János látogatása alkalmával készült a ház megnyitásának 10. évfordulóján, a múlt év őszén. A krétarajz egy CCCP feliratú úrhajót ábrázol, három integrált asztronautával, alattuk a sok színben pompázó földgolyó. S a táblón Kádár János szavai: „Népünk testvéri kapcsolatai: létünk, jövőnk, nemzeti boldogulásunk alapfeltétele.”

T. L.

Szovjetunióban végzetek találkozója